

Liitetaulukko 2. Varhaiskasvatuksen sosionomi (AMK) kompetenssit.

KOMPETENSSI, sosionomi (AMK), varhaiskasvatus
<p>1. Eettinen osaaminen varhaiskasvatuksessa, Sosionomi (AMK):</p> <ul style="list-style-type: none">toimii lasten oikeuksien sopimuksen mukaisesti edistään varhaiskasvatuksessa olevan lapsen, lapsiryhmien ja perheiden toimijuutta, osallisuutta, yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa, turvallisuutta ja kestävä elämäntapaaymmärtää lasten ja perheiden moninaisuutta ja tukee lapsia inklusiivisten periaatteiden mukaisestitoimii varhaiskasvatuslain ja Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja niissä kirjattujen arvojen mukaisesti sekä edistää työssään kansallista lapsistrategiaa varhaiskasvatukseen soveltuvin osinreflektoi ammatillista toimintaansa osana moniammatillista työyhteisöätoimii sosiaalialan ammattieettisten periaatteiden mukaisesti ja Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaiseman varhaiskasvatuksen koulutusten kehittämissuunnitelmaan (2021–2030) kirjattujen varhaiskasvatuksen ammatillisten eettisen osaamisen mukaisestiymmärtää yksityisyyden- ja tietosuojan sekä vaitiolovelvollisuuden periaatteet ja osaa toteuttaa niitä toiminnassaanymmärtää ja arvostaa kielellistä, kulttuurista ja katsomuksellista moninaisuutta
<p>2. Asiakastyön osaaminen varhaiskasvatuksessa, Sosionomi (AMK):</p> <ul style="list-style-type: none">ymmärtää lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen lähtökohdat, lapsuuden merkityksen ja osaa tukea lapsen laaja-alaista osaamisen kehittymistäsuunnittelee, toteuttaa, dokumentoi ja arvioi varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa yhteistyössä muun henkilöstön kanssa osana moniammatillista tiimiä. Osaa hyödyntää sosiaalipedagogista työotetta lasten ja perheiden kanssa tehtävässä työssähallitsee ja toteuttaa varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa ja didaktiikkaa lapsen laaja-alaisten osaaminen huomioiden Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisestiymmärtää leikin merkityksen keskeisenä toimintatapana oppimiselle, kehitykselle ja hyvinvoinnillesoveltaa osallistavia ja yhteisöllisiä pedagogisia menetelmiä lapsen ja lapsiryhmän ohjauksessa ja huoltajien ja perheiden kanssa tehtävässä yhteistyössätunnistaa lasten kulttuuria ja yhteisön ominaispiirteitä ja osaa soveltaa niitä ammatillisessa toiminnassaantuntee ja tunnistaa lasten ja perheiden hyvinvointiin ja voimavaroihin vaikuttavia tekijöitä sekä osaa vahvistaa niitä tuen eri muotoja käyttämällävastaa kulttuurisen moninaisuuden huomioon ottamisesta lasten ja perheiden tukemisessatukee lasten ja perheiden vertaistoimintaa ja omaehtoisen yhteisöllisyyden rakentumistatoteuttaa ja dokumentoi asiakastyötä lasten ja huoltajien osallisuus huomioiden varhaiskasvatuksen digitaalisissa toimintaympäristöissä ja järjestelmissä huomioiden tietoturva ja -suojausvaatimukset
<p>3. Verkosto- ja palvelujärjestelmäosaaminen varhaiskasvatuksessa, Sosionomi (AMK):</p> <ul style="list-style-type: none">toimii varhaiskasvatuksen ja sivistys-, sosiaali- ja terveystieteiden monialaisessa yhteistyössä ja vastaa lapsiryhmän osalta erityisesti perheiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä, varhaisesta tuesta ja ehkäisevän lastensuojelutyön suunnittelusta, toteuttamisesta ja kehittämisestä

- tuntee varhaiskasvatuksen eri toimintamuodot, lasten ja perheiden hyvinvoinnin varmistavat palvelut ja tunnistaa näiden tarpeen ja ohjaa lapsia ja perheitä monialaisessa palvelujärjestelmässä
- ymmärtää varhaiskasvatuksen merkityksen sekä kasvatus- ja opetuspalveluna että ennaltaehkäisevänä ja varhaisen tuen palveluna osana kuntien, yksityisten palveluntuottajien, kolmannen sektorin toimijoiden ja hyvinvointialueiden palveluverkosta (esim. perhekeskus)

4. Kriittinen ja osallisuutta edistävä yhteiskuntaosaaminen varhaiskasvatuksessa,

Sosionomi (AMK):

- ymmärtää varhaiskasvatukseen liittyviä yhteiskunnallisia ilmiöitä ja tunnistaa valtarakenteita kriittisesti tarkastellen ja yhteiskunnan rakenteisiin vaikuttaen
- tarkastelee lasta yksilönä, yhteisönä jäsenenä ja osallisena yhteiskunnassa edistäen lasten ja perheiden kuulluksi tuleamista ja osallisuutta varhaiskasvatuksessa sekä yhteiskunnassa ekososiaalisen periaatteen mukaisesti
- edistää lasten, huoltajien ja perheiden omaehtoista toimijuutta osana kansalaisyhteiskuntaa ennalta ehkäisten syrjäytymistä ja huono-osaisuutta

5. Tutkimuksellinen kehittämis- ja innovaatio-osaaminen varhaiskasvatuksessa,

Sosionomi (AMK):

- ymmärtää ammatillisuuden muuttuvan ja kehittyvän luonteen oman osaamisensa ylläpitämisessä sekä varhaiskasvatuksen kehittämisessä
- hyödyntää ajantasaista tutkimus- ja kehittämistietoa varhaiskasvatusta ja sen pedagogiikkaa kehitettäessä
- kehittää yhdessä lasten, huoltajien ja henkilöstön sekä muiden varhaiskasvatukseen keskeisesti liittyvien toimijoiden kanssa varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa, varhaiskasvatustoimintaa, toimintakulttuuria ja monialaista yhteistyötä
- tunnistaa keskeisiä varhaiskasvatuksen laatutekijöitä ja toimii kasvatusyhteisön yhteisen laadun arvioinnissa ja kehittämisessä

6. Työyhteisö-, johtamis- ja yrittäjyysosaaminen varhaiskasvatuksessa,

Sosionomi (AMK):

- soveltaa työntekijä-, johtajuus- ja tiimityötaitoja toimiessaan osana varhaiskasvatuksen moniammatillista työyhteisöä
- vahvistaa monialaista verkostoyhteistyötä
- ymmärtää työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen vaikuttavia osatekijöitä niitä edistäen
- tukee ja ohjaa lapsiryhmän henkilöstöä sivistys-, sosiaali- ja terveystieteiden, erityisesti perhetyön ja ehkäisevän lastensuojelun tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä
- työskentelee sosiaalisesti, kulttuurisesti, eettisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla
- arvioi varhaiskasvatustyön laatua ja tuloksia sekä ymmärtää eri kunta-, järjestö- ja yritysorganisaatioiden strategioiden sekä talous-, tieto- ja henkilöstöjohtamisen merkityksen varhaiskasvatuksen toimintaympäristöissä

Lähde: VARHAISKASVATUKSEN SOSIONOMIN KOMPETENSSIT.

<https://www.sosiaalialanamkverkosto.fi/wp-content/uploads/2023/12/Varhaiskasvatuksen-sosionomikompetenssit-2023.pdf>. Päivitetty ja hyväksytty SOAMKn varhaiskasvatuksen

alatyöryhmässä 27.11.2023. Hyväksytty SOAMKn työvaliokunnan kokouksessa 12.12.2023.